

ENCYCLOPEDISCHE NOTITIES BIJ DE BIJDAGEN

GERRIT ACHTERBERG (1905-1962), dichter van een omvangrijk oeuvre van grote kwaliteit. Liefde en dood zijn in zijn werk de belangrijkste motieven, waarbij de dood van de geliefde het overheersende thema is. Zijn vrije verzen worden gekenmerkt door een zeer suggestieve beeldspraak. Bekende bundels zijn o.a. *Eiland der ziel* (1939), *Autodroom* (1954) en *Spel van de wilde jacht* (1957). Zijn *Verzameld werk* verscheen in 1968.

ADWAÏTA (pseudoniem van J. A. Dèr Mouw, 1862-1919), dichter en filosoof, bestrijder van o.a. Bolland. Sterk beïnvloed door de mystieke wijsbegeerte uit Voor-Indië. Adwaïta begon laat te publiceren, schreef vooral sonnetten in bijna nuchtere, beeldende, vaak geestige taal. Zijn *Verzamelde werken* verschenen in 6 delen (1947-1949).

ARNOLD ALETRINO (1858-1916), arts en prozaschrijver, medewerker aan *De Nieuwe Gids* en vriend van Frederik van Eeden. Zijn somber proza is beïnvloed door de Franse naturalisten. Hij schreef o.a. *Uit den dood en andere schetsen* (1889) en *Zuster Bertha* (1891). Als arts-criminoloog heeft Aletrino belangrijk werk gedaan en publiceerde o.m. over het prostitutievraagstuk.

HERMAN VAN DEN BERGH (1897-1967), dichter en letterkundige. Studeerde muziek, was violist, daarna journalist en eindredacteur van de zesde druk van de *Winkler Prins Encyclopedie*. Hij was de belangrijkste vertegenwoordiger van het expressionisme in Nederland en oefende grote invloed uit op jongere tijdgenoten. Zijn eerste verzen verzamelde hij in *De boog* (1917) en *De spiegel* (1925). Na jaren van zwijgen beleefde Herman van den Bergh in 1956 een come-back met *Het litteken van Odysseus* (1956), gevolgd door andere bundels.

DOP BLES (1883-1940), journalist, dichter en prozaschrijver. Was leerling van J. H. Leopold en debuteerde als prozaschrijver met *Mijn Dagboek* (1905) onder het pseudoniem Ina de Wilde.

R. BLIJSTRA (1901), journalist en prozaschrijver; na de Tweede Wereldoorlog ontwikkelde Blijstra zich tot een van onze belangrijkste schrijvers over architectuur en stedenbouw. Hij schreef opmerkelijke novellen in een zakelijke stijl met vaak verrassende intrige. Zijn grootste kracht ligt op de korte baan. Hij bundelde o.a. in *Gericht tot zelfbehoud* (1941), *Hoogtevrees* (1954), *Tegenzin en tegenstand* (1959). Blijstra schreef ook science-fictionverhalen.

HENRI VAN BOOVEN (1877-1964), prozaschrijver. Zijn belangrijkste werk is de autobiografische roman *Tropenwee* (1904). Ook schreef hij *Leven en werken van Louis Couperus* (1933).

INA BOUDIER-BAKKER (1875-1966), schrijfster van familieromans, spelend in het milieu van de gegoede burgerij met vaak goede karaktertekeningen en kindfiguren. Vooral bekend werden *Armoede* (1909), *De straat* (1924), *De klop op de*

deur (1930) en *Kleine kruisvaart* (1955). Zij schreef ook verzen, die van veel minder betekenis zijn.

LOUIS DE BOURBON (1908), romanschrijver en dichter. Behoorde tot de groep rond *Roeping* en *De Gemeenschap*; was burgemeester van Oss. Bundelde verzen in o.a. *Vrouwen* (1937) en *Halverwege* (1953).

P. C. BOUTENS (1870-1943), dichter en classicus. Aanvankelijk beïnvloed door de Tachtigers. De poëzie van Boutens geeft uitdrukking aan zijn mystiek-wijsgerig levensgevoel, stoelend op een platonisch humanisme. Zijn stijl is zeer evenwichtig en zijn verzen zijn naar vormtechniek bijzonder gaaf. Tot zijn bekendste bundels behoren *Beatrijs* (1908), *Vergeeten liedjes* (1909), *Bezonnen verzen* (1931) en *Hollandische Kwatrijnen* (1932). Boutens vertaalde ook verschillende klassieken. Zijn *Verzameld werk* verscheen in 6 delen (1943-1954).

GARRY VAN BRUGGEN (1881-1932), romanschrijfster en essayiste, zuster van Jacob Israël de Haan. Haar jeugdherinneringen beschreef zij in *Het huisje aan de sloot* (1921). Belangrijk zijn ook haar romans *De verlatene* (1909) en *Eva* (1927). Van veel betekenis zijn haar studies *Prometheus* (1919) over de ontwikkeling van het individualisme in de literatuur en *Hedendaagsch fetischisme* (1925).

CAMP DE BASSCHAERDE (pseudoniem van Barend de Goede, 1915), dichter, thans hoogleraar te Utrecht. Behoorde aanvankelijk tot de Jong Protestanten. In zijn bescheiden poëzie vindt men soms verrassende uitschieters. Hij bundelde in o.a. *Tusschen twee vuren* (1936) en *De hemel op een kier* (1941).

JAN R. TH. CAMPERT (1902-1943), journalist, dichter en prozaschrijver. Zijn poëzie sluit aan bij de weemoedig romantische traditie van na Tachtig met meditaties over geluk en liefde. Grote bekendheid kreeg zijn illegaal uitgegeven gedicht *De achttien doden*. Zijn *Verzamelde gedichten* verschenen in 1947.

ERNEST CLAES (1885), prozaschrijver met een omvangrijk oeuvre dat zich vooral bezighoudt met leven en werken van ongecompliceerde kleine lieden. Zijn grootste kracht ligt in de vertellingen. Tot zijn bekendste werk behoren *De Witte* (1920), *Pastoor Campens zaliger* (1935), *Het leven en de dood van Victalis van Gille* (1951) en *Floere, het Fluwijn* (1951). Zijn werk werd in vele talen vertaald.

RICHARD DE CNEUDT (1877-1959), dichter en prozaschrijver met bescheiden talent. Schreef vooral natuurgedichten, ook toneelstukken, verhalen en een autobiografische roman *Geluk* (1905).

FRANS COENEN (1866-1936), letterkundige en museumconservator. Zijn somber geaard proza vormt een overgang van naturalisme naar psychologisch realisme. Hij schreef zeer veel boekbesprekingen en toneelrecensies. Zijn meesterwerk is *Onpersoonlijke herinneringen* (1936). Van veel betekenis is ook *Studiën van de Tachtiger beweging* (1924).

LODEWIJK VAN DEYSEL (pseudoniem van K. J. L. Alberdingk Thijm, 1864-1952), letterkundige, behoorde tot de oprichters van *De Nieuwe Gids*. Hij was een groot bewonderaar van het Franse naturalisme dat hij met vuur verdedigde. Zijn felle kritieken waren gevreesd en zijn nog steeds de moeite van het lezen waard. Van zijn werk noemen wij de romans *Een liefde* (1887) en *De kleine republiek* (1888) en de wijsgerig-psychologische fragmenten *Uit het leven van Frank Rozelaar* (1911). Zijn *Verzamelde opstellen* zijn in 11 bundels bijeengebracht. In 1924 verschenen zijn *Gedenkschriften*.

ANTHONIE DONKER (pseudoniem van N. A. Donkersloot, 1902–1965), letterkundige, werd in 1936 hoogleraar in de Nederlandse letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam; in 1956 hoogleraar in de Algemene en Vergelijkende Literatuurwetenschap. Was redacteur van *De Stem*, *Critisch Bulletin* en *De Nieuwe Stem*. Schreef melodieuze en weemoedige verzen, toneelstukken, een roman en verschillende studies. In 1947 verscheen de verzamelbundel poëzie *De Einder*, in 1963 de bloemlezing *De grondtoon*.

H. VAN ELRO, pseudoniem van Roel Houwink.

P. N. VAN EYCK (1887–1954), dichter, criticus en essayist. Was journalist en volgde in 1935 Albert Verwey op als hoogleraar in de Nederlandse taal- en letterkunde te Leiden; oprichter en redacteur van het tijdschrift *Leiding*. Veelzijdig begaafd; zijn gedichten die getuigenis afleggen van zijn voortdurend zoeken naar waarheid, zijn technisch zeer gaaf. Na zijn dood verscheen zijn *Verzameld werk* in 7 delen (1958–1964).

S. J. FOCKEMA ANDRAEA (1904), studeerde rechten, ambtenaar. Publiceerde over juridische, historische en geografische onderwerpen, o.a. *Geschiedenis der kartografie van Nederland* (1948).

J. J. VAN GEUNS (1893–1959), dichter en jurist. Zijn poëzie is academisch van aard. Hij bundelde onder andere in *Het uur der sterren* (1928) en *De landschappen der ziel* (1936).

JAN H. DE GROOT (1901), journalist, dichter en prozaschrijver, behoorde tot de Jong-Prottestanten. Schreef o.a. de roman *Fir* (1938) en de verzenbundels *Sprongen* (1929) en *Moederkoren* (1946).

AMOENE VAN HAERSOLTE (1890–1952), prozaschrijfster. Debuteerde in 1927 met *De laatste* en kreeg pas na de Tweede Wereldoorlog bekendheid door verschillende boekuitgaven als *Sophia in de Koestraat* (1946), *De komeet en het harlekijntje* (1949), *Lucile* (1951) en *De roerkop* (1953). De tegenstelling tussen werkelijkheid en droom speelt in haar gave werk een belangrijke rol.

JAN DE HARTOG (1914), romanschrijver van onder meer de succesboeken *Hollands glorie* (1940), *Schipper naast God* (1947), *Gods geuzen* (3 dln. 1947–1949) en *Het ziekenhuis* (1965). Onder het pseudoniem F. R. Eckmar schreef hij detectiveromans. De Hartog is een veelzijdig verteller, die momenteel in het Engels schrijft.

JAC. VAN HATTUM (1900), dichter en prozaschrijver, was werkzaam bij het onderwijs. Zijn werk getuigt van sociale bewogenheid, is vaak fel, ironisch of humoristisch van karakter. Verzen bundelde hij o.a. in *De pothoofdplant* (1936), *Bilzenkruid* (1939), *De nagels in het vlees* (1945) en *Plant u niet voort...* (1959). Verhalen werden gebundeld in o.a. *Mannen en katten* (1947) en *De wolfsklauw* (1962).

JACOB HIEGENTLICH (1907–1940), prozaschrijver en dichter.

FRITS HOPMAN (1877–1932), journalist, leraar en prozaïst. Publiceerde o.a. de novellenbundel *In het voorbijgaan* (1913) en de roman *De proeftijd* (1916). Hij verzorgde de Engelse vertalingen van *Erasmus* en *Herfsttij der middeleeuwen* van J. Huizinga.

ROEL HOUWINK (1889), dichter, criticus en psycholoog. Maakte deel uit van de *Vrije Bladen*-groep en zocht als dichter en prozaschrijver naar nieuwe vormen. Later sloot Houwink zich aan bij de Jong-Protestanten en was redacteur van *Opwaartsche Wegen*. Voor *Elsevier's Geïllustreerd Maandschrift* verzorgde hij vele boekbesprekingen. Verzen bundelde hij o.a. in *Strophen* (1930) en *Uilen naar Athene dragen* (1960).

JACOB ISRAËL DE HAAN (1881-1924), dichter, romanschrijver, journalist en jurist. De belangrijkste joodse dichter die Nederland gekend heeft. Na een bundel schetsen en twee geruchtmakende romans over homofiele verhoudingen publiceerde De Haan verschillende verzenbundels als *Het Joodsche Lied I en II* (1915, 1920), *Een nieuw Carthago* (1919) en de bundel *Kwatrijnen* (1924), het poëtisch dagboek van zijn reis naar en verblijf in Palestina. Zijn *Verzamelde gedichten* verschenen in 2 delen (1952).

H. W. J. M. KEULS (1883), dichter en jurist. Schrijver van weemoedige naar mystiek neigende verzen, waaronder vele kwatrijnen. Zijn *Verzamelde gedichten* verschenen in 4 delen (1947-1949).

REMKO TER LAAN (1896-1928), dichter en vertaler. Debuteerde met *Enkele verzen* (1920).

JO LANDHEER (1901), dichteres, was redactrice van *Helikon*. Beïnvloed door Boutens. Haar *Verzamelde gedichten* verschenen in 1941.

AART VAN DER LEEUW (1876-1931), prozaschrijver en dichter die het tot grote populariteit bracht. De weemoed speelt in zijn romantische werk een grote rol. Er is een voortdurend heimwee naar volmaakt geluk. Hij bundelde verzen in o.a. *Liederen en balladen* (1911), *Opvluchten* (1922) en *Het aardsche paradijs* (1927). Verhalen bundelde hij in *De gezegenden* (1923) en *Vluchtige begroetingen* (1925). Van grote kwaliteit zijn de romans *Ik en mijn speelman* (1927) en *De kleine Rudolf* (1930).

JAC. VAN LOOY (1855-1930), schrijver en schilder. Zeer bekend werd zijn autobiografische roman *Jaapje* (1917). Schreef zeer plastisch proza, aanvankelijk sterk impressionistisch. Van Looy schreef ook gedichten waaronder het berijmde verhaal *De Ar* en vertaalde verschillende stukken van Shakespeare.

H. MARSMAN (1899-1940), dichter en criticus, was korte tijd advocaat en wijdde zich daarna geheel aan de letteren. Debuteerde zeer jong met *Verzen* (1923), sterk beïnvloed door het Duitse expressionisme. Werd de leider van zijn literaire generatie die hij stimuleerde met zijn bezielende, vaak opzwepende kritieken. Tot zijn bekendste bundels behoren *Paradise Regained* (1927) en *Tempel en Kruis* (1940). Van minder betekenis is zijn roman *De dood van Angèle Degroux*. Samen met S. Vestdijk schreef hij een roman in brieven *Heden ik, morgen gij* (1936).

JOHAN DE MEESTER (1860-1931), journalist en romanschrijver. Heeft veel gedaan om het werk van de Tachtigers bij een groot publiek bekend te maken. Zijn romans zijn typische voorbeelden van naturalistische kunst, waar tevens veel medegevoel uit blijkt. Tot zijn bekendste werk behoren *Geertje* (1906) en *De zonde in het deftige dorp* (1912).

WILLEM DE MÉRODE (pseudoniem van W. E. Keuning, 1887-1939), dichter, aanvankelijk beïnvloed door Boutens en Rilke. Een van de belangrijkste protestants-christelijke dichters van deze eeuw. Tot zijn bekendste bundel behoren *Het*

kostbaar bloed (1922), *De lichtstreek* (1929) en *Kaleidoscoop* (1938). Een grote keuze uit zijn werk werd in 3 delen uitgegeven (1952).

FENNA DE MEYER (1874-1943), romanschrijfster, was vele jaren lerares Frans. Verschillende van haar verhalen spelen in het voormalige Nederlands Oost-Indië, waar zij geboren werd.

WALLY MOES (1856-1918), schilderes, etster en prozaïste. Publiceerde vele schetsen over het Gooi en haar levensherinneringen *Heilig ongeduld* (1965).

JOHAN DE MOLENAAR (1894), dichter, kreeg vooral bekendheid door zijn vertalingen.

ADRIAAN MORRIËN (1912), dichter, prozaschrijver en criticus; was redacteur van *Criterium* en *Litterair Paspoort*. Als dichter een lyricus met verzen vol weemoed en vertedering. Schreef opmerkelijk proza en leverde vele goede vertalingen, vooral uit het Frans. Verzen bundelde hij o.a. in *Hartslag* (1939) en *Vriendschap voor een boom* (1954).

TOP NAEFF (1878-1953), romanschrijfster; was van 1914 tot 1930 toneelredactrice van *De Groene Amsterdammer*. Haar romans spelen vrijwel alle in de onderste laag van de patriciërs wereld. Bekend werden o.a. *Schoolidyllen* (1900), *Voor de poort* (1912) en *Letje* (1926). Zij schreef ook een aantal verzen en een biografie van Willem Royaards (1947).

M. NIJHOFF (1894-1953), dichter en criticus. Een van de belangrijkste Nederlandse dichters van deze eeuw. Jeugdherinneringen spelen in zijn werk een grote rol. Zijn bekendste bundels zijn *De wandelaar* (1916), *Vormen* (1924) en *Nieuwe Gedichten* (1934). In zijn vaak sobere verzen speelt de spreektaal een grote rol. Nijhoff schreef ook lekespelen en maakte voortreffelijke vertalingen. Naar hem werd de Nijhoff-prijs genoemd die jaarlijks voor vertalingen wordt toegekend.

JAN VAN NIJLEN (1884-1965), dichter en letterkundige, journalist, later ambtenaar. Aanvankelijk onder invloed van Van de Woestijne, schreef later stoïcijns geaarde gedichten vol humor en ironie. Tot zijn bekendste bundels behoren *De vogel Phoenix* (1928) en *De dauwtrapper* (1947).

ADRIAAN VAN OORDT (1865-1910), neo-romantisch romanschrijver; publiceerde o.a. *Irmenlo* (1896) en *Warhold* (1906).

G. H. PANNEKOEK JR. (1882-1965), journalist en letterkundige, vooral bekend geworden onder de naam G. H. 's Gravesande. Publiceerde gedichten en maakte naam met *De geschiedenis van De Nieuwe Gids* (1955).

SIEGFRIED E. VAN PRAAG (1899), romanschrijver en leraar Frans. Schreef een groot aantal romans en verhalenbundels, overwegend in de joodse en Franse levenssfeer. Veel succes had hij met historische romans als *Julie de Lespinasse* (1934) en *Madame de Pompadour* (1936). Van zijn andere werk noemen wij: *Een man van aanzien* (1930), *Jezus en Menachén* (1951) en *Jeruzalem van het westen* (1961). Hij schreef ook goede dierenverhalen.

JAN PRINS (pseudoniem van C. L. Schepp, 1876-1948), dichter en zeeofficier. Schreef sobere, beeldende poëzie, waarin hij onder andere de schoonheid van het Nederlandse landschap heeft bezongen. Verzorgde ook goede vertalingen o.a. van Plato en La Fontaine.

P. H. RITTER JR. (1882-1962), journalist, romanschrijver en criticus. Kreeg grote vermaardheid door zijn boekbesprekingen voor de radio. Tot zijn beste werk behoren *Zeeuwsche mijmeringen* (1919) en *De kunst van het reizen* (1921). In 1948 verscheen de verzamelbundel *Verloog en ontboezeming*.

HERMAN ROBBERS, zie inleiding van dit boek.

A. ROLAND HOLST (1888), dichter van een omvangrijk en belangrijk oeuvre, gevoed vanuit een mythisch denken, gekenmerkt door vele symbolen. Aanvankelijk onder invloed van Boutens en Leopold. Grote bekendheid kregen zijn bundels *De belijdenis van de stilte* (1913), *Voorbij de wegen* (1920) en *Een winter aan zee* (1937). Roland Holst schreef ook proza waaronder de bewerking van een Iers sagenmotief *Deirdre en de zonen van Úsnach* (1920) en *Uit zelfbehoud* (1938) en vertaalde verschillende gedichten van W. B. Yeats.

B. RIJDES (1910), dichter en romanschrijver, publiceerde ook onder het pseudoniem Constant Wisseling. Bundelde verzen in *Orpheus* (1947).

NINE VAN DER SCHAAF (1882), dichteres en prozaschrijfster, behorend tot de kring rond Albert Verwey. Aanvankelijk neoromantisch, later meer realistisch van aard. Tot haar beste werk behoren *Friesch dorpsleven* (1922, in 1936 herdrukt als *Heerk Walling*), *De liefde van een dwaas* (1937), *Leven van Karel de Stoute* (1938) en *Eveline* (1948).

JOHAN W. SCHOTMAN (1892), arts, dichter en prozaschrijver. Belangrijk publicist over bijenteelt en goed vertaler. Hij bundelde poëzie in o.a. *Van de wankle morgen* (1919) en *Hellevaart* (1946). Van zijn romans noemen wij *Wind in bamboestengels* (1946).

J. J. SLAUERHOFF (1898-1936), arts, dichter en romanschrijver. Als dichter beïnvloed door Rilke, Corbière en Rimbaud. Hij wordt wel als de laatste grote romanticus uit onze letterkunde beschouwd en is een van de belangrijkste dichters uit de eerste helft van deze eeuw; fel anti-burgerlijk, rusteloos met een verlangen naar voorbijgaande tijden en ongerepte landen. Hij bundelde verzen in o.a. *Archipel* (1923), *Een eerlijk zeemansgraf* (1936), proza in *Het lente-eiland* (1930) en *Schuim en asch* (1930). Zijn belangrijkste romans zijn *Het verboden rijk* (1932) en *Het leven op aarde* (1934). Hij schreef ook onder het pseudoniem John Ravenswood en bewerkte Chinese poëzie.

GABRIËL SMIT (1910), dichter en journalist. Smit is een technisch zeer vaardig dichter; veel van zijn werk heeft een religieuze strekking. Hij bundelde o.a. in *Ternauwernood* (1951) en *Ik geloof* (1957). Opmerkelijk is zijn psalmvertaling *De psalmen* (1952).

PETER VAN STEEN (pseudoniem van P. Mourits, 1904), journalist, romanschrijver en dichter. Schrijft vooral sociaal-psychologische romans en verhalen als *Meneer Bandjes* (1939), *Het verlangen* (1947) en *Drie dromen* (1956).

W. STEENHOFF (1863-1932), kunstcriticus. Publiceerde vele beschouwingen over beeldende kunst in *Elsevier's Geïllustreerd Maandschrift* en de driedelige uitgave *Nederlandsche schilderkunst in het Rijksmuseum* (1920).

STIJN STREUVELS (pseudoniem van Frank Lateur, 1871), prozaschrijver van een groot oeuvre. Streuvels wordt als de grootste prozaschrijver van zijn generatie in Vlaanderen beschouwd. Zijn werk is beïnvloed door de Franse naturalisten en

grote Russische schrijvers als Tolstoj en Gogol. Hij is een uitmuntend verteller. Tot de hoogtepunten uit zijn werk behoren *De vlaschaard* (1907), *Prutske* (1922), *Leven en dood in den ast* (1928) en *De teleurgang van den Waterhoek* (1927). Zijn werk werd in vele talen vertaald.

HÉLÈNE SWARTH (1859-1941), dichteres. Schreef aanvankelijk in het Frans. Zeer omvangrijk oeuvre met opvallend veel sonnetten. Hélène Swarth is vooral dichteres van de liefde; door vele herhalingen en monotonie heeft zij velen van haar werk afkerig gemaakt. De door J. C. Bloem uit haar werk samengestelde bloemlezing (1952) bewijst dat zij een aantal prachtige, romantische verzen heeft geschreven.

M. H. SZÉKELY-LULOFS (1899-1958), romanschrijfster. Verschillende van haar beste, realistische verhalen handelen over het leven van koelies en planters op Deli als *Rubber* (1931) en *Koelie* (1932), waarmee zij veel succes had.

CORNELIS VETH (1880-1962), journalist, illustrator, kunstcriticus en schrijver. Groot kenner van de binnen- en buitenlandse prentkunst en karikatuur, waarover hij in *Elsevier's Geïllustreerd Maandschrift* zeer veel heeft gepubliceerd. Veel succes had hij met zijn geestige parodieën *Prikkelidyllen* (3 dln., 1910-1913).

MARIA VIOLA (1871-1951), journaliste en schrijfster. Maakte deel uit van de redactie van *Van onze tijd* en leidde van 1914 tot 1936 de rubriek beeldende kunsten in het *Algemeen Handelsblad*. Haar werk is grotendeels ongebondeld gebleven. Zij schreef ook gedichten.

HENDRIK DE VRIES (1896), dichter en schilder. Schrijft romantische expressionistische verzen, waarin mythische symbolen een rol spelen en retoriek functie heeft. De Vries bundelde o.a. in *Nergal* (1937) en had veel succes met zijn bundel *Copla's* (1935), bewerkingen van Spaanse volksliederen.

THEUN DE VRIES (1907), dichter en prozaschrijver. Zijn zangerige verzen bundelde hij o.a. in *Westerse nachten* (1930) en *Aardgeest* (1934). Zijn proza met sterke sociale tendenzen is belangrijker. Hij schreef o.a. *Stiefmoeder aarde* (1936), *De fuga van de tijd* (3 dln. 1952-1956) en *Het motet voor de kardinaal* (1960) en *Moergrobben* (1964). Daarnaast publiceerde hij biografieën, studies en essays.

H. P. L. WIESSING (1878-1961), journalist, van 1907 tot 1915 hoofdredacteur van *De Groene Amsterdammer*; stichtte in 1915 *De Nieuwe Groene (mosgroene)* waarvan hij tot 1921 de leiding had. In de oorlog redacteur van *Vrij Nederland* (Londen) en van 1946 tot 1950 redacteur van *De Vrije Katheder*. Zijn levensherinneringen beschreef deze militante non-conformist en grandseigneur in *Bewegend portret* (1960).

WILMA (pseudoniem van Wilhelmina Vermaat, 1873-1967), romanschrijfster en een van de belangrijkste protestants-christelijke schrijvers van deze eeuw. Haar vroomheid is organisch in haar werk aanwezig. Bekende romans zijn *De profundis* (1908), *Die vrijwillig dragen* (1921) en *De lichte nacht* (1929). Zij schreef een klein aantal gedichten.

KAREL VAN DE WOESTIJNE (1878-1929), dichter en prozaschrijver, werd in 1921 hoogleraar Nederlandse letterkunde te Gent. Van de Woestijne is de meest begaafde dichter rond het tijdschrift *Van Nu en Straks*. Als dichter verwant aan de symbolisten, schrijver van een uiterst verfijnde en welluidende taal. Hij debuteerde met *Het vaderhuis* (1903), gevolgd door o.a. *De gulden schaduw* (1910), *De modde-*

ren man (1920), *God aan zee* (1926) en *Het bergmeer* (1928). Zijn vaak symbolische verhalen zijn geschreven in beeldend proza. Van de Woestijne schreef ook belangrijk kritisch proza. Zijn *Verzameld Werk* werd in 8 delen uitgegeven (1947-1951).

ELISABETH ZERNIKE (1891), romanschrijfster. Publiceerde sfeervolle psychologische romans en novellen met vaak diepere achtergrond. Tot haar beste werk behoren *Een vrouw als zij* (1920), *Morgen weer licht* (1938), *Bruidstijd* (1940) en *De roep* (1953). Haar fijnzinnige verzen bundelde zij o.a. in *Dralend afscheid* (1950).

LODE ZIELENS (1901-1944), romanschrijver die met zijn werk herinneringen aan het naturalisme oproept. Vooral bekend werden zijn romans *Het duistere bloed* (1930), *Moeder waarom leven wij?* (1932) en *Nu begint het leven* (1935).